

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Venerabilis Arnesti, (vulgò Ernesti) Primi Archiepiscopi Pragensis

Balbín, Bohuslav

Pragæ, 1664

Sancti Viti Templum ab Joanne Rege spoliatur, Arnesto Decano frusta
obnitente; interea Carolus Princeps, Arnesti virtute & Scientiâ capitur.
Caput XII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42763

studia litte-
rarum Majo-
ribus in pre-
tio,

Illi sæculo inusitatum non fuit. *Habebant ab-*

sentium rationem Majores nostri, ac præcipuè si litterarum causâ ab-
essent. Ita Pretislaus, dum Bononiæ studeret, his ipsis annis in Epi-
scopum Wratislaviensem à Canonicis electus, ut narrat, Schickfus.
in Annalib. Silesiæ lib. 3. cap. 2.

Quo anno e-
lectus in De-
canum fit
Arnestus.

Ex notis patebit. *Id sic probò: decem & septem annos*
Ecclesiæ Pragensis, Decani nomine, præfuisse Manuscripti Codices af-
firmant (Cruger. in pulveribus sacris ult. Junij) constat item o-
mniū historicorum fide (Hagecij, Lupacij, Weleslavini, Chronici Gla-
centis, Vita scriptoris, Pontani) Episcopum creatum Anno sæculi
1343. hinc manifestè conficitur, anno, quem nominavi, 1326. Deca-
num electum.

An. 1336

Sancti Viti Templum ab Joan-
ne Rege spoliatur, Arnesto Decano
frustra obnitente; interea Carolus
Princeps, Arnesti virtute &
Scientiâ capitur.

CAPUT XII.

Ioannes Rex
Bohemiz ar-
mist inclutus,

Regnabat apud Bohemos hoc tempore Ioannes, *Henrici*
septimi Cæsaris filius, ex Luxemburgensi stirpe, Princeps
ad bella natus, nec magis virtutibus, quàm vitij nobi-
lis; in utramque enim partem veterum Regum more,
præceps ferebatur. Is cum bella per terras omnes circumferret,
neque vicinos tantum Austriacos juxta Bavaros, Polonos, sed do-
mesticos

mesticos etiam Regni Proceres armis appeteret, in Italia item non paucas urbes armis obtineret, *Prutenos*, Deorum adhuc cultui devotos, ad obsequium fidei armis compelleret, *Tartaros* (cum quibus multa prospera praelia gessit) vexaret, nimirum Rei nammariæ difficultate inter tot bella laborabat. Ergo *Iudeis* primùm ob perpetrata flagitia (ea enim causa obtendebatur) magnâ pecuniæ summâ multatis, (auri infecti 115. talenta, tria millia argenti, septem millia talenta signatæ pecuniæ, & monilium grandis numerus fuisse dicitur) dulcedine prædandi longiùs provectus, toto Regno *Bohemiæ* tributis exsucto, tandem per causam Religionis Christianæ apud *Prutenos* & *Tartaros* proferendæ, ad *Pragensis Ecclesiæ* thesauros cupiditatem adjecit. Apertè agere vetabatur; *Ioannem* Episcopum, & *Arnestum* Decanum timebat; renunciat: sibi constare, Majores suos *Reges Bohemiæ*, securitatis gratiâ, magnam pecuniæ vim circum sepulchra *SS. Viti & Wenceslai*, in templo *Pragensi*, abdidisse; eâ se pecuniâ in præsens egere. Tentatâ fossionibus tellure, nihil apparuit: in *Sacrario* Canoniorum latere *Theaurum Regium* (quasi antè errasset) iterum significat; ibi quoque frustra consumptâ operâ, vi denique agendum ratus, & necessitatem, ac Pontificis veniam obtendens, majora se post victoriam daturum pollicitus, *duodecim statuas Apostolorum Christi*, ex puro putoque argento ad magnitudinem humani corporis factas, & *Caroli* filij liberalitate nuper Ecclesiæ donatas, rapi properè jussit. Quantum *Arnesto*, pro thesauris Ecclesiæ vigilantibus, dolorem enorme sacrilegium attulerit, explicare difficile est; nondum arma illa habebat, quibus Episcopi in sacrilegos, & contumaces utuntur. Sed prævenit sententiam, ultusque est Ecclesiæ dolorem DEUS, ac pœnas acerbiores sumpsit, quam vir mitissimus auderet postulare. Siquidem ex eo die *Ioannes Rex*, cui sæpius oculorum dolor antè molestus erat, admissis omnino tenebris excæcatus, nunquam postea lucem vidit; & *Henricus de Arorff*, scelerati consilij author, dum servum sacrilegium exprobrantem verberat, ensè ab eodem transfossus ante solis occasum exspiravit. Ab hac *Arnesti* libertate, ut reor, ortum habuerunt,

Fontanus l. 1.
Bohem. Tid.

Hægel A. 236.

Appetit Rex
Thesaurus
Pragensis
Ecclesiæ.

Pœna divini-
cus inflata
ob raptos Ec-
clesiæ the-
sauros.

Trophæa 3.
Venceslai A.
106. edita Tit.
hostium Tri-
umphator.

obliqua illa Regis in *Arnestum* odia, quæ, ut postea videbimus, Episcopus creatus *Arnestus*, anathemate in *Regem* intorto, vindicavit; sed præcipua odij in *Arnestum* causa, quòd eum *Carolo* filio studere, atque ejus autoritatem Proceres Bohemos sequi putaret. Dolebat *Ioanni* (ut *Regnum impatiens consortis est*) à Regno universo *Carolus* quari, *Carolus* expectari & amari, neque jam dissimulare ægritudinem animi poterat; itaque reversum ex *Gallijs* filium, & *Moravia* cum *Marchionis* titulo impositum, repente destituerat, & omni dignitate exutum, privatum permiserat. Hic pius & ad omnem Divini Numinis timorem, & amorem factus Princeps, sic adhærebat *Arnesto*, ut minima, maximaque ejus consilio, non postea modò *Imperator*, sed etiam nunc *Princeps* gereret, hunc unum admiraretur, Sanctimoniâ, & prudentiâ viri captus, eique conscientia suæ rationes omnes perlibenter aperiret, ut quidquid deinde *Carolus* egregium & divinum ultra cæteros *Principes* egit (egit autem plurima, & nescio an non plerisque Regibus invidenda) uni *Arnesto* accepta referre possimus.

Clandian.

Haged. 1333.
1335. Vide etiam
anno 1318.Caroli Principis, postea
Cæsaris, in
Arnestum a-
p. 10.

Notæ in Caput XII.

In magnis
viris magna
aliquando
vitia.Liv. Decad. 3.
l. 1.Plutarch. in
Demetr. Po-
liorent.

Veterum Regum more. Omnia quæ alluberet impune agere, hoc demum illis erat. Regem esse: de *Domitiano juvene Tacitus lib. 4. hist.* *Domitianus, inquit, sceleribus filium Principis agebat. Utinam vitis virtutes quoque regia respondissent!* Ex hoc postremo mixtorum Regum, ut ita loquar, genere, *Annibal Dux Carthaginensium* fuit, cujus Virtutes cum enumerasset *Livius*: has, ait, tantas viri virtutes, ingentia vitia æquabant: inhumana crudelitas, &c. Talem nobis descripsit *Demetrium Regem* (*Poliorectem cognomine*) *Plutarchus, in delicijs, & voluptatibus, in Hibernis omnibus foeminis molliorem; in acie, & belli tempore viris omnibus fortiorem.*

Poenas

C. XIII. PATER ARNESTI MORITVR. 71

Pœnas acerbiores lumbis DEVS. Pecunias, & Ecclesiarum thesauros Ecclesiarum nunquam feliciter in bellum expendi, innume-
ris exemplis patet. Factum Ioannis avi sui imitatus est Imperator
Sigismundus, malo etiam ipse eventu, ut notavit Joannes Tonner
S. I. in Vestigio Bohemiæ Piæ.

Carolus Filium amari. Sapienter à Tacito dictum Regia zelo;
(lib. 2. Annalium) civilia, etiam filiorum, ingenia regnantibus
displicere. Et optimè Cassinus Noster: Regnum esse eiusmodi in-
dulsum, quod alteri nemo velit concedere, nisi mortuus.

Miraculum ad Tumulum S. A. 1338.
Martyris Wenceslai, Bohemiæ Princi-
pis, in manibus Arnesti patratum, aliâq;
ejus consilio perfecta. Moritur Arnesti An. 1342.
Pater, & Filium amplissimarum
ditionum scribit hære-
dem.

CAPUT XIII.

A Nno 1338. tertio Kalend. Octobris illustre omnino ma-
raculum, ad sacrum Divi Wenceslai Martyris, & Bohe-
miæ indigetis tumulum, divinitas operata est, quod quia Trophæa S.
ad Arnestum parte aliquâ spectat, hic referam: Tres bal-
listarij artifices Pragæ advenerant; ex his unus, dum sermones
conferunt, admonet S. Wenceslai Bohemiæ Principis Natalem die
Haget, 1338.
crasti-